

'Gij Schoeljes daar gij zijt, gij Schurken, gij Rapaalje
Weg Lasteraars bruy heen: loop klotjes Volk Kanaalje.
De Kettters leven nog, de Geuze wind die waaid
In 't Zeil van William. Hoe sta je nu bekaaid.'⁷²⁾

CONCLUSIE

Op 6 mei 1704 verscheen de laatste Boere Kourier. De reden waarom Van Spaan opgehouden is is niet te achterhalen, misschien was het werk hem te veel geworden; hij was in mei 1704 al 53 jaar. In zijn oproepen voor een opvolger zei hij de uitgave van het blad te willen beëindigen omdat hij andere werkzaamheden had en het schrijven zat was⁷³⁾. Misschien was ook de kritiek die Van Spaan te verduren heeft gekregen van invloed geweest. Uit de reactie van Van Spaan op zijn critici kan enigszins worden opgemaakt wat de kritiek op de Boere Kourier was. Van Spaan gaf toe 'Dat de Boere Kourier zijn fouten en mislagen heeft' (...) en 'dat hij 'er zomtjids zo wat knap-uilen onder laat vloeyen, geschied tot zijn eigen, en een anders vermaak, met voordagt, en dat alleenlijk om den tijd vleugels te maken'⁷⁴⁾.

Van Spaan besluit dan ook: 'Lieden die wat serieus willen hebben, moeten dit werk niet lezen, veel min de Grijnzolven en Trekneuzen die alles zo effen willen hebben als Bloeme Pap'⁷⁵⁾.

Samenvattend kan over de Boere Kourier gezegd worden dat hij redelijk actuele informatie verschafte over allerlei gebeurtenissen (vooral over de oorlogshandelingen), waarschijnlijk niet duur geweest is (de prijs van een half jaar ingenaaide Boere Kouriers was 13 stuivers)⁷⁶⁾ en bereikbaar was voor het publiek waarop hij zich richtte. Van Spaan haalde zijn informatie waarschijnlijk uit verschillende bronnen: andere kranten, mededelingen van Rotterdammers en schippers en uit eigen observatie. Daarnaast gebruikte hij nieuwsbladen als de *Europische Mercurius* en eigen boeken. Deze combinatie leverde een blad op dat zowel internationaal als plaatselijk nieuws bevatte. Van Spaan wilde echter ook vermaken. Sappig taalgebruik, boertige grappen en rijmelarijen moesten de 'droge' informatie verlevendigen. Vooral in de laatste twintig nummers was er sprake van toenemende aandacht voor grappige verhalen en rijmen. De informatieve waarde van de Boere Kourier nam daarmee af.

Het nieuwsblad verschilde op een aantal punten van de officiële kranten die besproken zijn in het tweede deel van dit artikel. Van Spaan had geen toestemming van het stadsbestuur, hij voorzag